

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วยการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของการปลูกพริกหวานแบบไม่ใช้ดินในอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือเกษตรกรผู้ปลูกพริกหวานแบบไม่ใช้ดินในตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนประมาณ 300 ราย (สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่) จากการสำรวจเกษตรกรแต่ละรายมีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 0.5-3 ไร่ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่เพาะปลูกขนาดต่ำกว่า 1 ไร่ ส่วนน้อยมีพื้นที่เพาะปลูกขนาด 1-2 ไร่ และเกษตรกรเพียงไม่กี่รายที่มีพื้นที่เพาะปลูกขนาดเกินกว่า 2 ไร่

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 10 ราย แบ่งเป็นสวนขนาดเล็ก (พื้นที่ต่ำกว่า 1 ไร่) จำนวน 7 ราย ขนาดกลาง (พื้นที่ 1-2 ไร่) จำนวน 2 ราย และขนาดใหญ่ (พื้นที่เกินกว่า 2 ไร่) จำนวน 1 ราย โดยใช้ปัจจัยเชิงคุณภาพเป็นหลักในการกำหนดขนาดตัวอย่างนี้ เรียกว่าวิธีการแบบ Ad hoc (Ad hoc method) ซึ่งหมายถึงการกำหนดขนาดตัวอย่างในลักษณะที่ไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน เนื่องจากข้อสันนิษฐานที่มีเหตุผลว่าประชากรไม่มีความหลากหลาย หรือไม่มีความแตกต่างกันมากนัก (กุณฑลี เวชสาร, 2545) โดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบ Quota sampling โดยแบ่งเป็นสวนขนาดเล็ก (พื้นที่ต่ำกว่า 1 ไร่) ขนาดกลาง (พื้นที่ 1-2 ไร่) และขนาดใหญ่ (พื้นที่เกินกว่า 2 ไร่)

เหตุผลในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเพียง 10 ราย เนื่องจากเกษตรกรทั้ง 10 รายมีข้อมูลและความพร้อมที่จะเปิดเผยข้อมูลในด้านต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนปลูกพริกหวานแบบไม่ใช้ดิน รวมทั้งผู้ศึกษาได้สุ่มออกสำรวจพื้นที่ปลูกพริกหวานแบบไม่ใช้ดินของเกษตรกรในตำบลโป่งแยงจำนวน 53 รายพบว่ามีส่วนขนาดเล็ก (พื้นที่ต่ำกว่า 1 ไร่) จำนวน 38 ราย ขนาดกลาง (พื้นที่ 1-2 ไร่) จำนวน 11 ราย และขนาดใหญ่ (พื้นที่เกินกว่า 2 ไร่) จำนวน 4 ราย ซึ่งจะ

เห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ผู้ศึกษากำหนดขึ้นนี้มีสัดส่วนโดยประมาณ ในส่วนขนาดเล็ก : กลาง : ใหญ่ เท่ากับ 7:2:1 เช่นเดียวกันกับผลจากการสุ่มออกสำรวจพื้นที่ดังกล่าว

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง มีคำถามทั้งแบบปลายปิดและแบบปลายเปิด และให้กลุ่มตัวอย่างตอบคำถามโดยจะมีการจดบันทึก โดยกลุ่มตัวอย่างจะได้รับการนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ล่วงหน้า โดยคำถามในการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการปลูกพริกหวานแบบไม่ใช้ดิน

ส่วนที่ 2 ต้นทุนการลงทุนปลูกพริกหวานแบบไม่ใช้ดิน ประกอบไป

ด้วย 1) รายจ่ายลงทุน (การลงทุนระยะยาว โรงเรือน เครื่องมือ และอุปกรณ์) 2) รายจ่ายดำเนินงาน (แรงงาน วัสดุ ดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายอื่นๆ)

ส่วนที่ 3 ผลตอบแทนการลงทุนปลูกพริกหวานแบบไม่ใช้ดิน ซึ่งเป็นผลการนำรายได้หรือค่าขาย และผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนปลูกพริกหวานแบบไม่ใช้ดินมาประเมินค่าการลงทุนด้วยวิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback period: PB) วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net present value: NPV) และวิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง (Internal rate of return: IRR)

ในขั้นตอนการเตรียมแบบสอบถาม หลังจากที้ออกแบบแบบสอบถามตามหลักเกณฑ์ของทฤษฎีทางด้าน โครงสร้างต้นทุนและผลตอบแทน และตามแนวทางของผู้ที่เคยศึกษาด้านนี้มาก่อนแล้ว ยังมีการทดสอบเพื่อปรับแบบสอบถามให้เหมาะสมกับผู้ตอบแบบสอบถาม และเพื่อให้ได้รับข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน โดยการทดลองให้เกษตรกรผู้ปลูกพริกหวานให้สัมภาษณ์ทั้งแบบเดี่ยว และแบบกลุ่ม เพื่อตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแบบสอบถามและผู้สัมภาษณ์ เริ่มด้วยการทดลองสัมภาษณ์เกษตรกรแบบเดี่ยว และปรับแบบสอบถามและวิธีการสัมภาษณ์ตามความเหมาะสม และตามคำแนะนำของเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ หลังจากนั้นจึงมีการทดลองสัมภาษณ์แบบกลุ่ม และจึงมีการปรับแบบสอบถามและวิธีการสัมภาษณ์อีกครั้ง ก่อนที่จะใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นเกษตรกรผู้ปลูกพริกหวานในตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่จำนวน 10 ราย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แบบมีโครงสร้างคำถามด้านต้นทุน และผลตอบแทน

ย้อนหลังกลับไป ตั้งแต่เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายเริ่มลงทุนปลูกพริกหวานแบบไม่ใช้ดินมา ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2545-2546 จนกระทั่งถึงชุดปลูกปัจจุบันในปีพ.ศ. 2549 คิดเป็น 5 รุ่นปลูก รุ่นปลูกละ 10 เดือน รวมถึงมีการสัมภาษณ์ผู้รับซื้อพริกหวานจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติม เกี่ยวกับต้นทุน และผลตอบแทนของเกษตรกรแต่ละราย ในบางประเด็นที่ข้อมูลไม่ชัดเจนหรือขาดหายไป

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ใช้วิธีศึกษาข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ ตำรา บทความ วารสาร หนังสือพิมพ์ และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ จะนำมาวิเคราะห์ตามหลักการทางบัญชี และ หลักการทางปฏิบัติ

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ใช้เวลาประมาณ 10 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2549 ถึงเดือน พฤศจิกายน 2549

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved